

YOU ARE HERE: NASLOVNICA | **POVIJESNI IDENTITET** | EKSKLUZIVNO: RATNI ZLOČINI U VRGORCU – UZROCI, GLAVNI PROTAGONISTI I IMENA SVJEDOKA

EKSKLUZIVNO: Ratni zločini u Vrgorcu – uzroci, glavni protagonisti i imena svjedoka

PONEDJELJAK, 14 VELJAČA 2011 16:57

Treći predsjednik Republike Hrvatske dr Ivo Josipović pod geslom nove pravедnosti do sada je posjetio priličan broj poznatih i znamenitih stratišta mjesta masovnih likvidacija civilnih i vojnih žrtava minulih ratova 20 stoljeća.

Novo groblje u Vrgorcu mjesto je komunističkog zločina

Svi posjeti prezentirani su neviđenom medijskom pompom te je zahvaljujući tome predsjednik predstavljen javnosti kao neupitna moralno intelektualna vertikalna današnjeg hrvatskog društva. Bio je na obilježavanju četničke pobune u Srbu. O njegovim druženjima sa srbijanskim predsjednikom Tadićem, kao i o otvaranju tzv. novog poglavlja u hrvatsko-srpskim odnosima, koje dobrano obilježavaju sudbine **Tihomira Purde** i **Veljka Marića** puno je toga kazano.

Posjetivši Bleiburg te stratište Tezno pokraj Maribora napravio je i načelni civilizacijski iskorak u odnosu na svoje prethodnike koji su poput njega bili istaknuti članovi **SKJ**, organizacije odgovorne za taj kao i mnoge druge zločine.

Ovih dana Josipović glasno je progovorio i o najavljenim istragama komunističkih zločina, nazivajući ih „pogrešnim i u funkciji politike“, naglašavajući također kako „**ne treba zaboraviti da su partizani bili na 'pravoj' strani, a ustaše i domobranci na 'krivoj' te da su 'nacizam i fašizam sa svojim inačicama' prouzročili rat i najveći broj zločina**“. Od eksperta pravnih znanosti i legaliste, kakvim se predstavlja, moglo se u najmanju ruku očekivati puno više. U prvom redu precizno tumačenje **Ženevske konvencije, koja ratne zločine jasno i nedvosmisleno opisuje, ne dajući im uopće konotacije dobrih ili loših zločina, niti njihove ubojice, za razliku od aktualnog hrvatskog predsjednika karakterizira kao dobre ili loše zločince.**

Međutim, hrvatski predsjednik i perjanica takozvane „NOVE PRAVEDNOSTI“, kao i njegov prethodnik zapleo se u političranje najavljene istrage komunističkih zločina.

Pokušajmo otkriti i zašto?

Četničko komunistička suradnja u srednjoj Dalmaciji

Neospoma je činjenica daje veći dio njegove obitelji bio aktivan u vodstvu **KPJ** u srednjoj Dalmaciji i srednodalmatinskoj vojnoj jedinici **BIKOVSKI PARTIZANSKI ODRED (BPO)**, utemeljenom 6 lipnja 1942., nešto prije partizanskog napada i jednodnevnog osvajanja gradića Vrgorca , 15 lipnja 1942. godine, dana koji je poznat i kao vrgorački cmi dan zbog strijeljanja 30-ak građana Vrgorca na lokalnom gradskom groblju, uglavnom civila, među kojima i 9 žena.

Događaj je poznat i kao **prvi veći partizanski vojni napad** sa konkretno ostvarenim rezultatom, ali i kao **prvi masovni zločin** koji su komunisti napravili u tom dijelu Dalmacije. Također i **domalo neviđeno zvuči dalečak i nekadašnja iuonkomunistička historiozrafia u svojim**

NAJNOVIJE NA PORTALU

- Zajednički zapadno balkanski vojni odred za Afganistan
- Slučaj Helene Novak
- Energetski napitci opasni za djecu: Ubrzano lupanje srca, napade, moždane udare i čak iznenadna smrt
- Lovrenović: Hrvatsko narodno vijeće BiH postalo vlasništvo Luke Markešića
- Fra Mijenko Stojić: Komunisti u Hercegovini ubili 20.000 Hrvata

Kolumne

Uspješna osobna i profesionalna karijera
Milan Grković

Zablude trga
Benjamin Tolić

Geopolitička šahovnica
Marko Francišković

Parapolitičko nadzemlje
Ilija Zovko

Halo, ovdje Herceg Bosna
Miljenko Stojić

Smisao "bosanskog" besmisla
Mišo Relota

STOPAMA POBIJENIH
Vicepostulatura postupka mučeništva
»Fra Leo Petrović i 65 subrača«

knjigama štđljivo priznaje taj zločin. **Pitanje odgovornosti** nalogodavaca i počinitelja naravno nitko nikada nije pokrenuo u vrijeme Jugoslavije, pa niti u suvremenoj Republici Hrvatskoj.

Poznato je da je u tadašnjim kotarevima (općinama) koje okružuju planinu Biokovo u srednjoj Dalmaciji (Makarska, Imotski, Šestanovac, Zadvarje, Vrgorac, Metković) onodobno živjelo i danas živi gotovo potpuno jednonacionalno hrvatsko stanovništvo katoličke vjeroispovijesti.

Tijekom velikosrpske-monarhističke Kraljevine Jugoslavije velikom većinom bili su simpatizeri HSS-a i tadašnjih hrvatskih vođa Stjepana Radića i Vlatka Mačeka. Ali također i u gotovo svakom zabiokovskom selu i primorskom mjestu bila je prisutna i kakva-takva jugonacionalistička-orjunaška manjina. Pripadnici te sljedbe javno su se deklarirali kao Jugoslaveni pa čak i Srbi, iako su bili nedvojbena hrvatskog nacionalnog porijekla. Zanimljivo je da su na nekim obližnjim otocima (Korčula, Vis) i gradovima (Split, Trogir, Kaštela, Solin) također bili prisutni i to u znatno većoj mjeri nego na biokovskom području.

Upravo ta srbijansko-jugoslavenska indoktrinacija zaslužna je i za sudjelovanje zapaženog djela katolika-Jugoslavena s tog područja u **dalmatinskim četničkim vojnim postrojbama u II. svjetskom ratu** čije su središnje baze (štabovi) bili u gradu Splitu, na području Knina i na planini Dinara.

Na spomenutom području ti su četnički štabovi, osobito u početku, otvoreno surađivali i sa tada još uvijek vrlo malobrojnim komunističko-partizanskim odredima koji su djelovali pod vodstvom **KPJ za Dalmaciju**, koje je prvih godina rata boravilo zajedno s četnicima u vrelima planine Dinare.

Jedna od zajedničkih poveznica bila im je, svakako, **borba protiv NDH** koju ni jedni ni drugi nisu priznavali. Naravno, svatko iz svojih motiva.

Četnički motiv nepriznavanja tadašnje NDH i ustanka bio je sasvim logičan i očekivan, kao što je logičan i motiv njihovog ustanka **protiv svakog mogućeg oblika Hrvatske kao države**. S druge strane izravni komunistički motiv za nepriznavanje NDH bio napad Hitlerove Njemačke na SSSR 22 lipnja 1941., odnosno trenutak kada su dobili globalni signal iz Moskve za otpor protiv donekadavnog globalnog saveznika Hitlerove Njemačke, zajednički s kojim su, temeljem sporazuma Hitler-Staljin, napali i komadali Poljsku, Finsku, Rumunjsku i baltičke zemlje. Tako se kao posljedica pogoršanja odnosa na relaciji Staljin – Hitler na udaru našla Hrvatska država a hrvatski narod na pragu građanskog rata.

Za razliku od splitskog područja i planine Dinara, na biokovskom području, zbog minimalne zastupljenosti srpskog stanovništva, **nije moglo doći do formiranja monarhističko-četničkih vojnih postrojbi**, i ako su i na tom području imali simpatije među tamošnjom malobrojnog jugoslavenskom manjinom. Poglavitito u priobalju, gdje se već u vrijeme Kraljevine SHS bio doselio određen broj Sutunskih dragovoljaca i drugih velikosrbijanskih elemenata, izmiješavši se rodbinskim vezama s domaćim pučanstvom.

Na biokovskom području, i ako malobrojni, bili su nazočni komunisti - članovi KPJ i SKOJ-a koji su nakon njemačkog napada na Sovjetski savez **dobili onodobno globalne direktive za podizanje oružanog komunističkog ustanka** ali isto tako i lokalne komunističke revolucije kao doprinosa komunističkoj globalnoj revoluciji.

Svoju nazočnost i jako dobar stupanj organiziranosti komunisti su u to vrijeme **poglavitito pokazivali u kotarevima Makarska i Vrgorac**. Otežavajući faktor, osobito u početku, bio im je nepostojanje domicilnog srpskog stanovništva, izuzev manjih skupina u priobalju i nekih malih sela i zaselaka kod Imotskog i Metkovića, koje bi bilo motivirano na borbu protiv svakog oblika Hrvatske države.

Nasuprot tome, vrlo snažan stimulativni faktor bio im je potpuna talijanska okupacija dijela Dalmacije, uz istodobno talijansku vojnu nazočnost na ostalom dijelu.

Ustanak komunista na Biokovu

Potkraj listopada 1941. primljena je direktiva o početku oružanog ustanka na biokovskom području. Međutim, pod izgovorom da je prostor Biokova uglavnom kraška golet nepogodna za ustanak i gerilski način ratovanja, direktivom je traženo da se komunistički ilegalci s tog područja upućuju u istočnu Hercegovinu, gdje je četničko-komunistički ustanak već bio uzeo maha.

Istodobno, ista je direktiva upućena komunistima u Metković, Korčulu i Pelješac. Sukladno tome makarski komunisti šalju iz Makarske petoricu ilegalaca na čelu sa **Nikom Glavinom**, preko Bačine i mjesta Pijavičina, gdje su se trebali susresti sa metkovićkim komunistima te zajedno uputi u istočnu Hercegovinu, gdje se s obzirom na većinski udio srpskog stanovništva dotada rasplamsao prvo četnički a potom i zajednički četničko-partizanski ustanak protiv NDH.

Međutim, pri kasnijem povratku na biokovsko područje makarski su ilegalci prenijeli utisak da ne postoji bitna razlika u konfiguraciji tla, klime te oskudice prehrambenih resursa između istočne Hercegovine i biokovskog (srednjodalmatinskog) područja, pa su od nadležnih tijela KPJ zatražili dozvolu za podizanje ustanka i na tom području.

PRETRAŽI WEB

Google™ Custom Search

PR

PRETRAŽI HR SVIJET.NET

Traži

PRETRAŽI

ZA RAZMIŠLJANJE

Bicikl - AKCIJA

Bicikl za svakoga - najveći izbor Vrhunski modeli - povoljne cijene!

Dodaj svoj oglaš

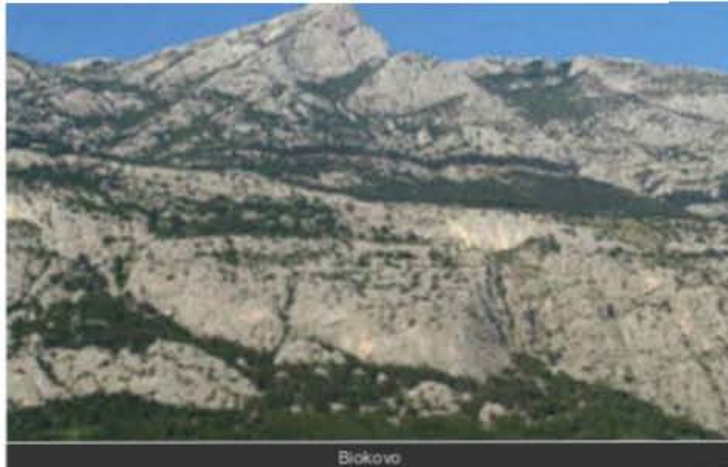
HR SVIJET | Hrvatska i Dijaspورا Online | www.hrsvijet.net na Facebooku

Sviđa mi se

5,669 ljudi kaže da im se sviđa **HR SVIJET | Hrvatska i Dijaspورا Online | www.hrsvijet.net**.

Facebook društveni dodatak

Vremenska distanca od sedam desetljeća, kao i slijed kasnijih događanja, pomaže nam u donošenju realne prosudbe u kojoj je nacionalna razlika uspoređenih područja bila vrlo bitnim razlogom za kašnjenje partizanskog ustanka u Biokovu. Poglavito ako imamo na umu kakvim su se sinovi i unuci istočnohercegovačkih četnika i partizana pokazali u agresiji na Dubrovačko područje 1991./1992. godine.

Biokovska četa ili bazni temelj zloglasne 11. dalmatinske brigade

Izravni rezultat navedenih oprečnih faktora bio je kašnjenje ustanka na biokovskom području. Naime, zahvaljujući spomenutim različitim gledištima tek 24. siječnja 1942. u mjestu Gradac dolazi do oružane diverzije komunističkih ilegalaca uperene protiv malobrojnih oružnika NDH, nakon čega su 26. siječnja formirana 3 partizanska voda:

- Makarski vod (zapovjednik Niko Glavinca),
- Gradački vod (zapovjednik Viško Viskić),
- Bačinski-Neretvanski vod (zapovjednik Nedjeljko Bošković).

Spajanjem navedenih vodova 13. ožujka 1942. formirana je prva biokovska (južnodalmatinska) četa iz koje će kasnije nastati bataljun „Josip Jurčević“ te na koncu i zloglasna 11. dalmatinska /biokovska/ brigada poznata po stravičnim zločinima na Širokom Brijegu, Kočevskom Rogu i mnogim drugim mjestima.

Nedugo nakon formiranja čete se pridružuje i vrgorački vod /zapovjednik **Drinko Tolić**/ te nešto dragovoljaca sa područja Imotskog i Pelješa. Prvi zapovjednik biokovske (južnodalmatinske) čete bio je **Sergije Petrović**, bivši oficir kraljevske jugoslavenske vojske, koji sudeći po imenu nije sa lokalnog područja. Zamjenik zapovjednika čete bio je **Gojko Ujdurović**, poznati lokalni kavgadžija iz Graca, politkomesar je bio **Nedjeljko Bošković**, zamjenik komesara **Jozo Tomašević**, a intendant **Ante Šutić**.

S obzirom na činjenicu da je brojno stanje ove postrojbe sve više raslo vrlo brzo su se stekli uvjeti za formiranje bataljuna, odnosno odreda. Do formiranja **bataljuna „Josip Jurčević“** došlo je 6. lipnja 1942. godine. Odluku o formiranju donijeli su dalmatinski prvaci KPJ u svom skrivenom štabu šumi Vještić gora na planini Dinari, gdje su u to vrijeme bili stacionirani i dijelovi Dinarske četničke divizije.

Ored je u trenutku formiranja imao ukupno oko 350 vojnika, koji su formacijski bili razdijeljeni u 6 četa, uključujući i omladinsku.

Partizanski napad na Vrgorac i pokolj imućnijih seljaka

Napad i jednodnevno osvajanje gradskog središta Vrgorca izvršio je 15. lipnja 1942. novoformirani bataljun Josip Jurčević, i to kao brižno planiranu i prostorno ograničenu vojnu operaciju. U samu akciju bili su uključeni gotovo svi od oko 350 partizana iz tadašnjeg formacijskog sastava ovog bataljuna.

Zapovjedni sastav ovog bataljuna u trenutcima napada na Vrgorac bio je slijedeći:

- zapovjednik **Petar Bogunović**,
- zamjenik komandanta **Jure Galić-Veliki** (iz Bijače kod Ljubuškog – politički mentor i uzor svom imenjaku i prezimenjaku **Juri Galiću-Rojaku**, sadašnjem predsjedniku SUBNOR-a BiH),
- politkomesar **Nedjeljko Bošković**,
- zamjenik komesara **Josip Tomašević**,
- operativni oficir **Gojko Ujdurović**,
- informativni oficir **Sergije Petrović**,
- obavještajni oficir **Pavao Lazo**.

- intendantski oficir **Ante Šutlić**.

Zapovjednik 1. čete bio je **Ante Beroš**, politkomesar **Mate Nižić**, zapovjednik 2. čete **Vlado Viskić**, politkomesar **Ante Andrijašević**; zapovjednik 3. čete **Niko Glavina** politkomesar **Jerko Kovačević**, zapovjednik 4. čete **Poldo Mikulić**, politkomesar **Mijo (Mišo) Martinac**, zapovjednik 5. čete **Drinko Tollić**, politkomesar **Vlado Aleksić**, zapovjednik 6. čete **Ivan Rubeša**, politkomesar **Niko Katić**.

Jednodnevno osvajanje gradića Vrgorca, izvedeno gotovo bez ikakvih značajnijih bojevih djelovanja (talijanskih snaga tada u Vrgorcu nije niti bilo a vojno-policijskih snaga NDH bilo je samo simboličnom broju). Ipak ovu pomno planiranu partizansku vojno-političku operaciju zasjenile su dvije pojedinosti koje su sasvim zorno pokazale karakter zapovjednog kadra ali i bojevu spremnost vojnika.

Prvo je među partizanski sukob, koji se dogodio na prilazima Vrgorcu, kada je jedna skupina partizana, misleći da puca na kamion suprotne strane, otvorila pušчанu paljbu na svoje suborce, prilikom čega je poginulo nekoliko partizana.

Drugo je masovni ratni zločin, odnosno **strijeljanje 33 osobe**, uglavnom civila mještana Vrgorca, koji se tijekom sedam proteklih desetljeća potihno prepričavao i prepričava među Vrgorčanima.

Poznavatelji tadašnjih vrgoračkih prilika tvrde kako postoji više motiva ovog isplaniranog i provedenog zločina. Kao najvažniji motiv oni ističu onodobne klasne razlike među mještanima Vrgorca. Nacionalni predznak ovog zločina teško može biti dominirajući, upravo zbog činjenice što se lokalni pripadnici monarhističko-jugoslavenske manjine u partizanske vojne postrojbe na biokovskom području masovnije počeli pristupati tek nakon ovog događaja a osobito nakon proglašenja kralja Petra II Karađorđevića iz 1944. godine.

Suradnja komunističkih i velikosrpskih kadrova u Dalmaciji i Hercegovini

Unatoč navedenim povijesnim činjenicama određenu neodumicu oko udjela monarhističko-jugoslavenske manjine u pripremi (ilegalnom radu) u drugoj polovini 1941., kao i podizanju oružanog ustanka i formiranju partizanskih postrojbi na biokovskom području početkom 1942. godine, može pobuditi i činjenica da je jedan od značajnih sudionika tih događaja bio i **Danijel Dane Vilović** (1919.-2009.) iz Donjih Brela kod Makarske, nećak puno poznatijeg **Đure Vilovića** - bliskog suradnika **Draže Mihailovića**, skupa s kojim je osuđen u Beogradu 1946. godine.

Danijel Vilović član KPJ od 1939 u vojne partizanske jedinice pristupio 27. siječnja 1942., najvjerojatnije u Makarski partizanski vod pod zapovjedništvom **Nike Glavine**, koji je tri mjeseca ranije, zajedno sa skupinom kolega, upućen u istočnu Hercegovinu.

Ne može se isključiti niti mogućnost da je jedan od nekoliko njegovih odabranih kolega u toj ekspediciji bio i Danijel Vilović. Tada je naime u istočnoj Hercegovini i Bosni na snazi bio četničko-partizanski sporazum potpisan 1. listopada 1941. godine, nakon kojega je formiran zajednički četničko-partizanski štab nazvan Komandom bosanskih vojnih i partizanskih odreda.

Zajedničko zapovjedništvo sa četničke strane predstavljali su: major **Jezdimir Dangić**, kapetan **Sergije Mihailović**, **Pero Đukanović**, a partizansku: **Rodoljub Čolaković**, **Slobodan Princip**, **Svetozar Vukmanović-Tempo**.^[1]

Istodobno, dok je Danijel Vilović sudjelovao u pripremama za podizanje oružanog ustanka na biokovskom području, njegov stric Đuro Vilović boravio je u Splitu, smješten u četničkom štabu koji je, pod punom talijanskom zaštitom, vodio četnički vojvoda Ilja Trifunović zvan Birčanin.

Uz Đuru Vilovića koji je između ostalog pisao u splitskom četničkom listu „Krik iz jame“, član Birčaninovog četničkog štaba bio je i **GRGA ANĐELINOVIĆ** djed dobro poznatih današnjih hrvatskih javnih djelatnika **VESNE PUSIĆ** i **ZORANA PUSIĆA**, glasnih zagovaratelja deturmanizacije i povlačenja hrvatske tužbe za genocid protiv Srbije.

Međutim, uskoro su se četnici u Splitu i okolici podijelili na protalijansku i prototalijansku frakciju. Pripadnici prototalijanske četničke opcije završili su u 11. **dalmatinskoj brigadi**, gdje je **Danko Anđelinović**, sin Vukov, rođen 03. travnja 1922. pred kraj rata obnašao dužnost referenta saniteta u II. bataljunu. Ovaj detalj ujedno objašnjava i kasniju različitu sudbinu dvoje nerazdvojnih kolega **Đure Vilovića** i **Danka Anđelinovića**, nakon 1945. godine.

Josipovići u ustanku

Susjedno mjesto Vilovićevim rodnim Donjim Brelima je Baška Voda, rodno mjesto oca sadašnjeg hrvatskog predsjednika. Javnosti je predstavljeno kako je **Ante Josipović** sudionik NOB-a iz vrlo rane faze, odnosno od 1941. godine.

Ante Josipoviću poznate su mnoge tajne Vrgorca i Makarske

Tvrđnja je po svemu sudeći dobro preuveličana, u prilog čemu govori i podatak da je prva partizanska postrojba na biokovskom području formirana krajem siječnja 1942. Prema dijelovima njegovog službenog životopisa, kao i sjećanjima suvremenika, članstvo **Ante Josipovića** u KPJ datira od 1943. U prvim danima rata Ante Josipović je bio **jedan od čelnih ljudi SKOJ-a na području Makarske**, da bi kasnije bio predsjednik i član Narodnooslobodilačkog odbora za općinu Makarska, sekretar općinskog komiteta SKOJ-a i član općinskog komiteta KPJ za Makarsku. To su dužnosti Ante Josipovića koje je obnašao do odlaska u izbjeglički **logor u El Shattu**, gdje je sve do kraja rata obnašao dužnost sekretara SKOJ-a i člana Komiteta KPJ za zbjeg.

JOSIPOVIĆ ANTE

- predajednik Republičkog odbora sindikata društvenih službi.
Rođen 1925. godine u Baškoj Vodi, Makarska, Hrvat, završio pravni fakultet i Višu partijsku školu "Djuro Džaković".
Član SKJ od 1943. godine i učesnik KOP-a od 1941. godine. Za vrijeme rata bio je rukovodilac skojevke organizacije, predajednik Općinskog odbora i član Općinskog narodnooslobodilačkog odbora Makarske, sekretar Općinskog komiteta SKOJ-a i član Općinskog komiteta KPH Makarska, sekretar SKOJ-a i član Komiteta KPH za zbjeg. Poslije oslobođenja bio je organizacioni sekretar Okružnog komiteta SKOJ-a, član Kotarskog komiteta SKH Makarska i član Komiteta KP Auto-put. Član Oblasnog komiteta SKOJ-a, instruktor OK SKOJ-a, član Centralnog komiteta NOH i član OK NOJ, sekretar OK NOH i sekretar Kadrovske komisije CE SKH.
Sada je član Organizacione komisije CE SKH.

Životopis Ante Josipovića

Sagledavajući podatke iz službenog životopisa Ante Josipovića, kao i izjave sudionika tih događaja, čini se da je njegov partijski rad sve do odlaska u El Shatt svodio na predustanički ilegalni rad, propagandno djelovanje i uključivanje ljudi u prvu oružanu formaciju u Makarskoj, koja je kasnije prerasila u **bataljun „Josip Jurčević“**, te naposljetku u 11. dalmatinsku brigadu.

>>Otac Ive Josipovića bio upravitelj Golog otoka?

Tijekom tog ilegalnog rata **Josipović je surađivao sa Danijelom Vlovićem, Nikom Glavinom ali i misterioznim oficrom kraljevske vojske Sergljem Petrovićem**, s kojim je sudeći prema izjavama nekih sudionika tih događaja navodno bio i **rodbinski povezan**. Ovu informaciju svojedobno su podgrinjavali i određeni crnogorski mediji kada su tvrdili da je djed današnjeg hrvatskog predsjednika, s majčine strane zaslužni oficir kraljevske vojske koji je svojevremeno dobio imetak u Baškoj vodi.

>>Službeno-obiteljski posjet Ive Josipovića Crnoj Gori

Istražujući političku opredijeljenost obitelji Josipović u vrijeme monarhističke Jugoslavije ne može se sa apsolutnom sigurnošću utvrditi jesu li njeni pripadnici bili HSS-ovske ili jugomonarhističko-ORJU-naške orijentacije.

Popis žrtava II. svjetskog rata za mjesta Baška Voda i Bast te nazočnost prezimena **Josipović i Staničić** (prezime majke predsjednika Josipovića) pokazuje da ih je bilo u različitim vojskama a među njima ima i civilnih žrtava komunističkog terora.

Što živići svjedoci mogu kazati o partizanskim zločinima u Vrgorcu

Vremešni Ante Josipović bi i danas, po svemu sudeći, mogao biti **jedan od rijetkih živućih svjedoka** koji bi mogli pojasniti motiv, nalogodavce i imena počinitelja ubojstva baškovođanskog župnika **FRA PETRA PAVIŠE**, čije su ubojstvo lokalni komunisti u Baškoj Vodi pokušali više puta i konačno realizirali koncem 1943 godine na Hvaru.

Što se tiče partizanskog upada u Vrgorac 15 lipnja 1942. i zločina u kojem je izravno sudjelovala

većina tadašnjih partijskih suradnika Ante Josipovića bilo bi svakako zanimljivo čuti njegova saznanja o okolnostima strjeljanja 33 Vrgorčana 15. lipnja 1942.

Dosta podataka o ovom zločinu mogli bi dati i preživjeli Vrgorčani – sudionici ove operacije, čija su imena objavljena u Slobodnoj Dalmaciji 1982. godine, u prigodnom feljtonu autora Branka Markotića pod nazivom „Prvo oslobađanje Vrgorca“.

Naravno, MUP Republike Hrvatske i DORH mogli bi za ovaj slučaj priupitati i izravnog aktera ovih događaja vrgorčana **Dragu Galića, koji danas živi u Splitu**, inače dugogodišnjeg prijatelja **Budimira Lončara i Veljka Kadijevića**, koji se u zimu 1943. priključio odredu „Josip Jurčević“. U daljem tijeku rata Galić je bio obavještajni oficir 11. dalmatinske brigade da bi na koncu rata, zajedno s Kadijevićem, obnašao dužnost u obavještajnom odjelu štaba 26. dalmatinske divizije.

Drago Galić, obavještajni oficir 26. divizije i Veljko Kadijević, kasnije zamjenik komesara 26. divizije, na Hvaru u novembru 1943.

Drago Galić i Veljko Kadijević

Vrlo se izglednim čini da o spomenutom zločinu nešto više zna i tadašnja ilegalica u Vrgorcu **Magdalena Martinac**, danas **Magdalena Bobetko**, udovica hrvatskog generala Janka Bobetka.

Otvor masovne grobnice na Blokovu

Svi pobrojani ujedno mogu odgovoriti i na pitanja o još nekoliko masovnih stratišta u okolici Vrgorca. Poglavitito u masovnoj grobnici između sela Kozice i vrha Sv. Jure u kojoj se, sudeći prema tvrdnjama očevidaca, nalaze posmrtni ostaci nekoliko desetaka hercegovačkih Hrvata, odvedenih u veljači 1945. iz **Širokog Brijega i Ljubuškog**, u kojoj se sudeći prema iskazima svjedoka nalaze i ostaci nekoliko širokobrijeških franjevaca.

>>EKSKLUZIVNO: Kraška vrtača nedaleko od Kozice skriva tajnu o smrti jedne skupine širokobrijeških franjevaca

Ante Josipović je nakon povratka iz El Shatta jedno vrijeme obnašao značajne sigurnosno-političke dužnosti pa mu je zasigurno poznato po čijim su nalogima betonirani ulazi u masovna stratišta, odnosno tko je sve sudjelovao u poticanju, provedbi i prikrivanju ovih zločina.

Nadležna državna tijela o ovome bi mogla priupitati i sveprisutnog **Budimira Lončara**, koji je u to vrijeme bio vrlo aktivan u kontaktima sa štabom VIII. dalmatinskog korpusa, podređenim mu divizijama i Uredom OZN-e.

>>EKSKLUZIVNO: Novi prilazi za životopis Budimira Lončara

Naravno, ukoliko se oni koji ravnaju državnim tijelima slažu s činjenicom da ratni zločin ne zastarijeva, odnosno kako svaki zločin zaslužuje istragu a žrtva dostojno mjesto posljednjeg počinka i neotuđivo pravo na nadgrobnni spomenik!

M. Matić

[1] Dr. Fadil Ademović, Četništvo i četnička propaganda u južnoslavenskim zemljama, str 72. i 73.

Dut-vreće za sjedenje

Vreće za sjedenje za velike i male.
Veliki izbor boja i materijala.
www.dut-interijeri.net

Jeste li špediter?

Osigurajte si transportne naloge velikih
industrijskih tvrtki u EU!
www.TimoCom.com/TCEBid

Kuhinjske podne Pločice

Vrhunske Kuhinjske pločice za Vašu
Kuću ili stan!
KeramikaModus.com/Kuhinjske-Plocice

ETARGET reklama

Igra i zabava

Lego, Minis, Fiš, Gorniti,
Winx, Mighty Beanz... u
one2play-u

Državna matura

Priručnici za uspješno
polaganje Državne mature!

Google oglasi

Dodaj svoj oglas

Like 11 people like this.

Add a comment...

Login

Log in to Facebook to post
your comment

Facebook social plugin